

Budgetaftale for budget 2019

D. 21. september 2018

Indledning

Denne budgetaftale for 2019-2022 indgået mellem A, V, O, B, L, Ø, F og C, på 3 grundlæggende hensyn:

- a. Budgettet skal være realistisk
- b. Bygger på den økonomiske politik vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 27. juni 2018
- c. Det påbegynder realiseringen af arbejdsprogrammet vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 15. august 2018

Særligt har aftaleparterne lagt vægt på at prioritere en styrkelse af folkeskolen. Herudover lægger aftaleparterne vægt på, at der er generelt fokus på forebyggelse i Holbæk Kommunes indsats og prioriteringer.

Styrkelse af folkeskolen

Vi vil folkeskolen. Det er i folkeskolen, at vi danner og uddanner vores unge. Det er en investering i vores unge og dermed i vores fælles fremtid. Der er de seneste år skåret kraftigt ned på folkeskolen i Holbæk Kommune. Den udvikling vil vi vende. Det gør vi ved at styrke folkeskolen med ca. 21 mio. kr. årligt over de næste fire år. Men vi vil også stille krav til skolen og til de dygtige lærere, pædagoger og ledere, som er i vores skoler.

Mere tid til lærernes forberedelse og direkte feedback til eleverne

Aftaleparterne er enige om, at lærerne fremover skal have sænket deres ugentlige undervisningslektioner med en lektion, for derved at styrke feedback samt almindelig forberedelse til gavn for eleverne. Det vil styrke kontakten mellem elever og lærere og sikre, at alle elever har en klasselærer. Det vil samtidig også sikre, at der kan sættes bedre og tidligere ind med støtte til de bogligt svageste elever, herunder ordblinde. Der afsættes 6,5 mio. kr. til denne indsats inden for rammerne af styrkelsen af folkeskolen med ca. 21 mio. kr. årligt jf. budgetforslaget.

Færre elever i klasserne

Der skal være mere tid til den enkelte elev i folkeskolen. Aftaleparterne er derfor enige om, at vi skal undgå meget store klasser i vores folkeskole. Der fastsættes derfor et klasseloft, så der maksimalt må være 27 elever i en klasse. Klasseloftet træder i kraft fra skoleåret 2019/20 således, at der ikke oprettes nye 0. klasser med mere end 27 elever. Dette indskrives i kommunens styrelsesvedtægt for folkeskolen således, at klasseloftet på 27 elever fremgår heraf. På baggrund af erfaringerne med det nye klasseloft drøftes det forud for budget 2020, om klasseloftet skal sænkes yderligere. Der afsættes årligt 1 mio. kr. således, at skolerne kan kompenseres for flere klasser.

Flere midler til den almindelige drift af folkeskolen

Folkeskolerne har de seneste år været gennem flere store besparelses- og effektiviseringsrunder. Det har medført, at økonomien på kommunens folkeskoler er meget udfordret, hvilket naturligvis har konsekvenser for såvel elever som medarbejdere. Aftaleparterne er derfor enige om, at den andel af løftet på 21 mio. kr., som ikke er afsat til initiativerne om øget feedback til eleverne og færre store klasser, afsættes til skolernes almindelige drift.

Den konkrete udmøntning besluttet i Børne og Skoleudvalget med inddragelse af medarbejdere og ledere.

Styrkelse af beskæftigelsesområdet

Vi vil give borgerne bedre muligheder for at blive en del af et arbejdsfællesskab. Derfor fastholder vi investeringen i budgetforslaget på 5 mio. kr. årligt. Vi vil styrke indsatsen for at få flere unge og kontanthjælpsmodtagere hurtigt i job og styrke indsatsen for, at flere modtagere af sygedagpenge kan fastholde og vende hurtigt tilbage til deres job. Samtidig omlægger vi indsatsen over for de svageste ledige og gør den mere virksomhedsvenligt.

Ældreområdet

Uddannelse af frivillige på demensområdet

Vi ved, at stadig flere ældre bliver demente. Vi har derfor brug for at styrke vores indsats på dette område. Det vil vi blandt andet gøre ved at styrke brugen af frivillige på området. Aftaleparterne er derfor enige om at afsætte 0,5 mio. kr. i 2019 til uddannelse af frivillige, som kan være med til at hjælpe demente i Holbæk Kommune. Midlerne finansieres af puljen til "Grøn kommune, ældre mv."

Bedre rammer på plejecentrene for de pårørende

For de ældre beboere på vores plejecentre er besøg fra familie og venner et stort lyspunkt i dagligdagen. Vi vil derfor gøre rammerne for besøg endnu bedre end de er i dag. Aftaleparterne er enige om at afsætte 0,5 mio. kr. i 2019 som en pulje til investeringer i f.eks. legepladser og hyggelige områder på vores plejecentre, så endnu flere pårørende kan være med til at gøre livet på plejecentrene bedre for beboerne. Midlerne finansieres af puljen til "Grøn kommune, ældre mv."

Flere ældre kræver flere ressourcer

Antallet af ældre stiger i Holbæk Kommune. Frem til 2030 vil andelen af befolkningen, som er 80 år eller ældre, stige med 75 pct. Det skal vi tage højde for i kommunens budget. Aftaleparterne er derfor enige om fortsat at justere budgettet på ældreområdet i takt med befolkningsudviklingen.

Reduktion i besparelser på ældreområdet

I budgetudkastet er der lagt op til en besparelse på 0,9 mio. kr. via øget brugerbetaling blandt andet på sygeplejeartikler. Aftaleparterne er enige om, at der ikke skal gennemføres øget brugerbetaling på sygeplejeartikler, hvorved besparelsen reduceres med 0,5 mio. kr. årligt

Rengøring hver 14. dag

Vi skal have en god og værdig ældrepleje i Holbæk Kommune. Der er sat gang i mange tiltag på ældreområdet. Værdighedspolitikken og ekstra midler til bemanning i ældreplejen, har muliggjort et løft på området. Vi vil videre ad den vej. Aftaleparterne er derfor enige om, at borgerne fremover skal kunne få gjort rent hver 14. dag fremfor hver 3. uge. Derudover vil vi sikre borgerne bedre muligheder for at få bevilget hovedrengøring inden den bevilgede almindelige rengøring igangsættes. Det forventes, at udgifterne hertil udgør 2,5 mio. kr. årligt. Forslaget finansieres indenfor ældreområdets ramme via de områder, hvor mindre-forbruget i 2018 forventes at have blivende effekt i 2019 og frem.

Grøn og bæredygtig kommune

Holbæk Kommune skal udvikle sig til at blive en grøn og bæredygtig kommune. Vi tager de første skridt til dette i 2019.

Der afsættes 0,5 mio. kr. til at omlægge til pesticidfri ukrudtsbekæmpelse på kommunale arealer. Beløbet tages i 2019 fra puljen til "Grøn kommune, ældre mv." og fra 2020 og frem fra Udvalget for Klima og Miljø's budget.

Vi har i kommunen områder med særlig værdifuld natur. Blandt andet Natura 2000 områder. Vi vil afdække om tilstanden og bevarelsen af disse naturområder med deres særlige naturtyper, dyre- og plantearter kan styrkes. Vi afsætter 0,5 mio. kr. til dette i 2019. Beløbet finansieres fra puljen til "Grøn kommune, ældre mv."

Kommunens udbudspolitik og indkøbspolitik tilpasses, så de også afspejler vores ambitioner om at udvikle kommunen til at blive grøn og bæredygtig. Vores udbudspolitik og vores indkøbspolitik skal baseres på økonomiske, miljømæssige og sociale hensyn. De to politikker skal desuden gøre det muligt, at også små og lokale virksomheder kan blive leverandør til kommunen. Fra 2019 skal der herudover i sagsfremstillinger til udvalg og kommunalbestyrelsen være en vurdering af miljømæssige konsekvenser.

Der udarbejdes inden udgangen af 2019 en handlingsplan for sikringen af drikkevandet på Orø.

Der igangsættes et fælles arbejde med Erhvervsforum med at styrke grønne tiltag blandt virksomhederne i Holbæk Kommune, herunder energirådgivning, recycling m.v.

Socialområdet

Vi skal sikre, at de svageste borgere i vores kommune får en ordentlig og værdig behandling. Det skal der være økonomi til. Udviklingen på det specialiserede voksenområde er tydelig. Der bliver flere borgere, som har brug for hjælp, og den hjælp de skal have, bliver mere omfattende. Derfor gennemføres der i 2019 ikke besparelser på området. Dermed sikres det, at borgerne også i 2019 kan få hjælp på det serviceniveau, som er politisk besluttet.

Sammenhængende borgerforløb

Der er behov for, at udsatte borgere i Holbæk Kommune oplever mere sammenhæng og helhedsorientering i deres møde med kommunen. Aftaleparterne er derfor enige om at afsætte 0,5 mio. kr. i 2018 fra bufferpuljen i forbindelse med BR4 til et pilotprojekt. I pilotprojektet udvælges en målgruppe af borgere med komplekse problemstillinger, der går på tværs af kommunens forvaltninger. Målgruppen skal mødes af et team af medarbejdere, som har kompetence til sammen med borgeren at udarbejde én samlet plan. Denne plan skal sikre, at borgerens forløb med kommunen hænger bedre sammen og er helhedsorienteret. Projektet startes op primo 2019 og de første erfaringer fra projektet indgår som en del af den politiske drøftelse om arbejdsprogram og budget for 2020.

Kulturområdet:

Aftaleparterne er enige om at prioritere kultur og fritidsområdet med følgende tiltag: Der tilbagerulles besparelser for 0,5 mio. kr. årligt. Således aflyses de planlagte besparelser om halvering af havnepuljen, effektivisering af frivilligcenter, frivilligpuljerne m.v., nedlæggelse af aktivitetspuljen, reduktion i musikskolelærertimer og en rammebesparelse på aftenskoler.

Herudover er der sat en del indsatser i gang, der dels styrker sprogfærdighederne hos børn i institutioner og i indskolingen og dels har været med til at tiltrække nyt aktiviteter på havnen. Vi sikrer, at disse indsatser vil blive fastholdt og videreført. Det drejer sig om Nationalmuseets fartøjssamling, styrkelse af sprogindsats (Lillefidus) og drift af Billedkunstnerisk grundkursus samt støtte til Den levende børnekultur i lokalområderne. Samlet afsættes 1,2 mio. kr. årligt i 2019-2021 samt 1,1 mio. kr. i 2022 til disse aktiviteter. Finansieringen af styrkelsen af kulturområdet sker dels fra puljen til "ældre og en grøn og bæredygtig kommune m.v." dels ved, at budgettet til en fastholdelse af HUSC reduceres med 0,8 mio. kr. i 2019.

Aftalepartierne er enige om, at vi ved budgetforhandlingerne i 2019 for 2020, finder finansiering til kulturfremstød af Istidsruten.

Sammenhængende kommune – en ny boligstrategi

Potentialet og behovet for nye boliger i Holbæk Kommune er stort, men boligerne kommer ikke af sig selv. Skal potentialet indfris og behovet imødegås, kræver det en samlet boligstrategi, hvor rammerne for fremtidens boliger fastlægges. Der skal bygges de rigtige boliger og de rigtige steder, så der prioriteres almene boliger, boliger i lokalområderne samt en generel øget bosætning i kommunen. Boligstrategien skal danne grundlag for fremtidige politiske prioriteringer for de 18 lokalområder i Holbæk Kommune. Og dermed sikre levedygtige lokalsamfund i Holbæk Kommune.

For de lokalområder som ikke kommer til at indgå i boligstrategien, vil der blive udarbejdet en grundig analyse med henblik på at afdække de muligheder og styrker, der ellers eksisterer for at styrke lokalområdet.

Til udarbejdelse af boligstrategien afsættes der i 2019 0,5 mio. kr. Boligstrategien skal beskrive kommunens fortsatte arbejde med boligudbygning, tilflytning af nye borgere samt tiltrækning af investorer. Der udarbejdes et kommissorium for boligstrategien, der nærmere beskriver arbejdet,

hvor der skal indgå borgerdialog og undersøgelse af potentialerne i lokalområderne. Boligstrategien giver et solidt grundlag for en langsigtet kommunikationsindsats med det formål at øge tilflytningen til kommunen. På baggrund af boligstrategien kan der således iværksættes kommunikationstiltag mod de målgrupper, hvor det vurderes at have den største effekt. Til kommunikations- og markedsføringstiltag afsættes der 0,2 mio. kr. i 2019. Udgifterne til udarbejdelse af strategien og kommunikations- og markedsføringstiltag på samlet set 0,7 mio. kr. i 2019 finansieres af Projektudvalget for Udvikling af Lokalområder.

Ved salg af kommunale ejendomme og jordarealer i 2019 og kommende år afsættes i 2019 5 mio. kr. og fra 2020 10 mio. kr. årligt i takt med, at salgene realiseres og midlerne tilgår kommunekassen til en pulje, der skal være med til at udmønte de udviklingsplaner, som en kommende boligstrategi lægger op til. Hvis midlerne tilvejebringes, anvendes efterfølgende 2,5 mio. kr. fra 2020 årligt til cykelstier, jf. nedenfor. Aftaleparterne vil frem mod budget 2020 drøfte om ordningen fungerer efter hensigten.

Anlæg

To nye puljer

I forbindelse med 2019-budgettet etableres to nye puljer, der skal sikre udvikling i hele Holbæk Kommune.

Den ene pulje skal tilgodese etablering af cykelstier de kommende år, mens den anden pulje skal være med til at implementere boligstrategien, jf. ovenfor.

Der afsættes 12,5 mio. kr. til cykelsti-puljen i 2020. Beløbet kan stige med 2,5 mio. kr. årligt fra 2020, hvis der ved salg af kommunale ejendomme og jordarealer realiseres salg på 12,5 mio. kr. årligt, jf. ovenfor.

Sammen med midlerne til cykelstier anvender vi de allerede afsatte midler til trafiksikkerhed til at fremme tryghed og sikkerhed i trafikken for primært børn og unge samt bløde trafikanter.

Vi afsætter 0,5 mio. kr. til dels at opdatere trafiksikkerhedsplanen, så der tages højde for den trafikale udvikling siden udarbejdelsen af den i 2016 og til dels at projektere cykelstierne. Vi prioriterer midlerne til trafiksikkerhed og cykelstier i 2019, så trafiksikkerhedsforanstaltningerne kan gennemføres i 2019 og årene frem så cykelstierne kan etableres fra 2020 og årene frem.

CYKELSTIER	2018	2019	2020	2021	2022	I ALT
Lån (optages i 2019)			11			11
Pulje til grønne og bæredygtige projekter			1,5	1,5	1,5	4,5
Cykelstier finansieret ved salg*			(2,5)	(2,5)	(2,5)	(7,5)
Grundlag for prioriteringer (målinger mm.) Finansieres af PULO i 2019		0,50				0,5
		0,5	12,5-15	1,5-4	1,5-4	16-23,5

*Forudsætter realiseret salg af kommunale ejendomme og jordarealer på 12,5 mio. kr. årligt

Herudover er aftaleparterne enige om i 2019 at anvende puljen på 2,5 mio. kr. til Udvikling af idrætsfaciliteter uden for Holbæk by, til finansiering af en miljøvenlig kunstgræsbane i Vipperød. Herudover bidrager PULO med finansiering på 0,8 mio. kr. i 2019.

Prioriteringen af nyt plejecenter i Holbæk By

Der er behov for at udvide kapaciteten af plejecenterboliger i Holbæk Kommune. Samtidig viser søgningen til plejecenterboliger, at hovedparten af de ældre ønsker at bo på et plejecenter i Holbæk By. Aftaleparterne er derfor enige om, at der i anlægsbudgettet afsættes samlet 25 mio. kr. i 2020 og 2021 til etablering af et nyt plejecenter i Holbæk By fordelt med 10 mio. kr. i 2020 og 15 mio. kr. i 2021. Plejecenteret kan etableres som et OPP i samarbejde med et boligselskab eller som friplejehjem. Såfremt plejecenteret etableres i samarbejde med et alment boligselskab, er det en forudsætning, at det sker på et kommunalt ejet areal for at finansiere indskuddet i landsbyggefonden. Plejecenteret skal åbne i 2021.

Vi prioriterer opførelsen af et nyt og moderne plejecenter. Vi prioriterer også at indhente det efterslæb, der er på renoveringen af vores bygninger, af vores broer og bygværker og af vores veje, stier og fortove. Vi afpasser denne prioritering efter kommunens økonomiske situation og derfor tilstræber vi, at efterslæbet på renovering er indhentet i det sidste budgetoverslagsår 2022. Det kræver, at de midler vi afsætter til dette i årene 2019-2022 alle anvendes hertil og at investeringerne i skoler og børnehuse også medvirker til at reducere det efterslæb, der er på renoveringen af de nuværende bygninger.

Konkret indebærer det, at budgettet til "Vej, fortove og stier" reduceres med 2,5 mio. kr. i 2020 og 2021. Ligeledes reduceres budgettet til "Broer og bygværker" med 2,5 mio. kr. årligt i 2020 og 2021. Prioriteringen af midlerne behandles i Udvalget for Klima og Miljø.

Ligeledes reduceres budget til "Renovering af bygninger" med 5 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. i 2021. Prioriteringen af midlerne behandles i Økonomiudvalget, herunder muligheden for at udskyde konkrete renoveringsprojekter fra 2020/2021 til 2022.

Alle anlægsbevillinger under 2 mio. kr. ved budgetvedtagelsen frigives ved vedtagelsen.

Administrationscenter

Projekteringen af en samling af en del af kommunens administrative funktioner påbegyndes. Udgifterne hertil finansieres af de afsatte midler til projektudvikling.

Udvikling af havnen

Vi vil fremme liv og aktivitet på havnen og færdiggøre en række udestående projekter. Vi vil derfor de kommende år renovere kaj anlæg, færdiggøre fortove, kantsten, vejbelægning, belysning og promenaden og etablere toiletfaciliteter mv for samlet set 26 mio kr. i årene 2019-2022. Heraf er 0,5 mio kr. finansieret fra puljen til grønne og bæredygtige projekter i 2019.

Der afsættes 1 mio til mastebro i 2019. Hvis projektet ikke er påbegyndt realiseret senest med udgangen af 2019, bortfalder bevillingen.

Nyt børnehus i Jyderup

Aftaleparterne er enige om, at der skal bygges et nyt børnehus i Jyderup, så det sikres, at alle børn i Jyderup har optimale rammer for læring og trivsel. Børnehuset skal etableres syd for Skovvejen. Beslutningen om at bygge et nyt børnehus medfører også, at det gamle børnehus Sølyst kan bruges til andre formål end daginstitution. Beslutningen om at etablere et nyt børnehus i Jyderup ligger i umiddelbar forlængelse af de anbefalinger, som Projektudvalget for Lokal Udvikling gav Kommunalbestyrelsen i forslaget til en helhedsplan for Jyderup. Etableringen af et nyt børnehus i Jyderup er dermed med til at sikre at Jyderup, også i fremtiden er, et attraktivt sted at bo og arbejde.

Skat

Aftalepartierne er enige om, at skatten holdes i ro i 2019. Hvis den økonomiske politik overholdes vil aftalepartierne søge om at sænke skatten på alle tre parametre inden udgangen af byrådsperioden 2021.

Løsning på fejl i budgettet

Aftaleparterne er enige om at reducere budgettet med 12,9 mio. kr. årligt i 2019-2022 – heraf 10 mio. kr. som følge af en teknisk genberegning af forsørgelsesudgifterne som følge af den nye konjunkturvurdering samt 2,9 mio.kr. årligt som følge af et ændret skøn for udgifterne til boligstøtte på baggrund af budget revision 3 i 2018.

Opfølgning

Der følges op på realiseringen af denne aftale, herunder status på investeringerne i forbindelse med de løbende budgetrevisioner. Heri indgår ligeledes en status på puljen til udvikling af udviklingsplaner til udmøntning af boligstrategien og opgørelse af, hvad der løbende er kommet

ind i nettosalgsindtægter ved salg af grunde og ejendomme og hvilke udgifter der er. Beløbet der kommer fra salgsindtægter skal politisk prioriteres.

Denne aftale er indgået den 21. september 2018

Christina Krzyrosiak Hansen
Socialdemokratiet

Carsten Andersen
Venstre

Jeppe Jakobsen
Dansk Folkeparti

Emrah Tuncer
Det radikale Venstre

Lars Qvist
Lokallisten

Karen Thestrup Clausen
Enhedslisten

Bente Røttig
Socialistisk Folkeparti

Michael Suhr
Det konservative folkeparti